

ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ҚАРОР

Дар бораи Барномаи тайёр намудани кадрҳои тибби барои давраи то соли 2030

Мутобиқи [моддаи 11](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, концепсияҳо, стратегияҳо ва барномаҳои рушди иқтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Барномаи тайёр намудани кадрҳои тиббӣ барои давраи то соли 2030 ва нақшаи амалисозии Барномаи тайёр намудани кадрҳои тиббӣ барои давраи то соли 2030 тасдиқ карда шаванд ([замимаҳои 1 ва 2](#)).

2. Комиссияи ҷумҳуриявӣ оид ба интиҳоб ва тайёр намудани кадрҳо дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва илмии давлатҳои хориҷӣ ҳамасола тибқи тартиби муқарраргардида мутахассисони ҷавони соҳаи тандурустиро аз рӯи ихтисосҳои афзалиятноки тиббӣ барои таҳсил кардан ба хориҷи кишвар сафарбар намояд,

3. Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамасола тибқи тартиби муқарраргардида бо дарназардошти таъмин кардани вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ бо кадрҳои тиббӣ нақшаи умумии қабули донишҷӯёнро ба муассисаҳои таълимии тиббии ҷумҳурӣ, нақшаи қабули духтарон ва писаронро ба муассисаҳои таҳсилоти олиии касбии ҷумҳурӣ тибқи квотаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ ва номгӯи ихтисосҳои тиббӣ, ки аз рӯи онҳо дар муассисаҳои таҳсилоти олиии давлатҳои хориҷӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ кадрҳо тайёр карда мешаванд, таҳия ва барои баррасӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намояд,

4. Вазорати тандурусти ва ҳифзи иқтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- якҷо бо вазорату идораҳои дахлдор ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Суғду Хатлон, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ дар доираи маблағҳои пешбиниамудаи буҷети давлатӣ, маблағҳои ғайрибуҷетӣ ва ҷалби сармояҳои дохилию хориҷӣ оид ба амалисозии барномаи мазкур тадбирҳои зарурӣ андешад;

- тайёр кардани кадрҳои соҳаи тандурустиро дар зинаҳои дахлдори таҳсилоти баъдидипломӣ ва курсҳои бозомӯзӣ бо дарназардошти ихтисосҳои афзалиятдошта амалӣ намояд.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31 декабри соли 2020, № 702
ш. Душанбе

Эмомалӣ Раҳмон

Замимаи 1
ба [қарори](#) Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31 декабри соли 2020, №702

Барномаи тайёр намудани кадрҳои тиббӣ барои давраи то соли 2030

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи тайёр намудани кадрҳои тиббӣ барои давраи то соли 2030 (минбаъд-Барнома) бо мақсади беҳтар намудани таъминотнокии ташкилотҳо ва муассисаҳои соҳаи тандурустӣ, муассисаҳои таълимию илмӣ тиббӣ бо мутахассисони баландихтисоси тиббӣ тибқи талаботи бозори меҳнат, барои беҳтар намудани сифати хизматрасониҳои тиббӣ таҳия гардида, барои амалӣ кардани яке аз самтҳои афзалиятноки Концепсияи ислоҳоти соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 март соли 2002, №94) мусоидат менамояд.

2. Бо дарназардошти вазъияти махсуси норасоии кадрҳои тиббӣ дар минтақаҳои алоҳидаи кишвар, ҳамзамон мавҷудияти вобастагии сифати хизматрасонии тиббӣ ба аҳоли аз сифати тайёр кардани онҳо, гузаронидани ислоҳот бо мақсади ба талаботи стандартҳои байналмилалӣ мутобиқ намудани хизматрасониҳои тиббӣ ҷиҳати баланд бардоштани сатҳи солимӣ аҳоли, тайёр кардани кадрҳои тиббӣ самти афзалиятноки соҳаи тандурустӣ ба ҳисоб рафта, ҳалли ин масъала таваҷҷуҳи махсусро талаб менамояд.

3. Таҳлил нишон медиҳад, ки дар он минтақасоҳе, ки сатҳи таъмини аҳоли бо табибон паст мебошад, шумораи довталабони дохилшуда ва донишҷӯён ба муассисаҳои таълими тиббӣ кам ва баръакс дар шаҳру ноҳияҳо, ки сатҳи таъминоташон бо табибон нисбатан баланд аст, шумораи довталабони дохилшуда ва донишҷӯён зиёд аст. Чунин ҳолат дар оянда низ ҷиҳати аз байн бурдани номутаносибии ҷуғрофии таъмини аҳоли бо табибон монеа эҷод мекунад, ки он андешидани чораҳои заруриро талаб менамояд.

4. Теъдоди ҳарсолаи кадрҳои тиббии тайёркардашуда бо дар назар доштани ислоҳоти соҳаи тандурустӣ ва афзоиши аҳоли, эҳтиёҷоти кишварро таъмин карда наметавонад ва зиёд намудани нақшаи солонаи қабулро дар муассисаҳои таълими тиббӣ тақозо менамояд. Омили дигаре, ки мустақиман ба сифати тайёр намудани кадрҳо таъсир мерасонад, ин вазъи муассисаҳои таълимӣ, мавҷудияти заминаи моддию техникӣ ва маводи таълимӣ, инчунин шумораи омӯзгорони дорои дараҷаю унвони илмӣ ва сатҳу сифати касбии онҳо мебошад.

5. Инчунин, тайёр кардани мутахассисони касбии кори иҷтимоӣ бо мақсади таъмини минбаъдаи рушди кори иҷтимоӣ ва баланд бардоштани сифати хизматрасонии иҷтимоӣ, ки ба истифодабарандагон пешниҳод мешаванд ва мутобиқ намудани онҳо ба стандартҳои ҷаҳонӣ мувофиқи мақсад мебошад.

6. Айни ҳол, масъалаҳои рушди заминаи моддию техникии муассисаҳои таълимӣ илмӣ, иқтисодии кадрӣ онҳо, беҳтар кардани сифати тайёр намудан ва бозомӯзии кадрҳои тиббӣ ва баланд бардоштани сатҳи касбии кормандони педагогӣ ниҳоят муҳим ба шумор мераванд.

7. Бо мақсади беҳтар намудани таъмини муассисаҳои соҳаи тандурустии кишвар бо мутахассисони тиббӣ, пурқувват гардонидани заминаи моддию техникии муассисаҳои таълимӣ ва илмӣ тиббӣ як қатор санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ таҳия ва қабул карда шудаанд, ки дар қисми ба низом даровардани қабули шаҳрвандони ҷумҳурӣ барои таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти касбии олии дохилӣ ва хориҷи кишвар аз рӯи талаботи иқтисодии миллӣ ба кадрҳо бешубҳа саҳми назаррас доранд.

2. ТАҲЛИЛИ ВАЗЪ

8. Айни ҳол, дар сохтори соҳаи тандурустӣ шумораи умумии табибон 19080 нафар ва кормандони миёнаи тиббӣ 53982 нафарро ташкил медиҳад. Таъминот бо табибон ба 10000 аҳоли дар ҷумҳурӣ 20,9 нафар ва бо кормандони миёнаи тиббӣ 59,1 нафарро ташкил медиҳад. Таҳлили болозикр аз кам будани теъдоди табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ нисбат ба ҷумҳуриҳои ҳамсоя, аз ҷумла Ўзбекистон (мутаносибан 26,2 ва 106,3), Қирғизистон (мутаносибан 21,9 ва 37,0) ва Қазоқистон (мутаносибан 42,2 ва 96,7) шаҳодат медиҳад.

9. Дар 25 беморхонаҳои минтақавӣ ва 121 марказҳои саломатии деҳоти ҷумҳурӣ аз ҳад зиёд нарасидани табибон мушоҳида мешавад. Дар деҳот ва ноҳияҳои дурдасти ҷумҳурӣ мутахассисони соҳаи наркологӣ, рӯҳӣ, сил, техникаи тиббӣ, эндокринолог, табибони оилавӣ, рентгенолог ва патологоанатомон намерасанд. То 1 январи соли 2020 тибқи ҷадвали воҳидҳои корӣ дар ҷумҳурӣ 4265 воҳиди қисми табибон ва 2358 воҳиди қисми кормандони миёнаи тиббӣ ҳолӣ мебошанд.

10. Талабот ба кадрҳои тиббӣ тибқи меъёрҳои амалкунанда барои давраи то соли 2030, ки дар ҷадвали 1 оварда шуда, бо дарназардошти афзоиши табиӣ аҳоли ва ҷудо намудани воҳидҳои қисми иловагӣ метавонад тағйир ёбад. Маълумоти пешниҳодгардида ҳамчунин маълумот оид ба эҳтиёҷоти шаҳру ноҳияҳои ҷумҳуриро ба табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ бо дар назар доштани воҳидҳои қисми ҳолӣ дар бар мегирад.

11. Нишондиҳандаҳои таъминот бо табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ ба 10000 аҳоли дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ гуногун ва хеле фарқкунанда буда, мувофиқан аз 6,5 нафар то 83,3 нафар ва аз 23,5 нафар то 99,5 нафарро ташкил медиҳад. Таъминот бо табибон ба 10000 аҳоли аз ҳама зиёд дар шаҳри Душанбе 83,3 нафар ва дар вилояти Суғд 19,3 нафар, аз ҳама кам дар вилояти Хатлон 11,6 нафар ва дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 12,3 нафар мебошад. Ин нишондиҳанда вобаста ба кормандони миёнаи тиббӣ низ нобаробарии

ҷуғрофиро нишон медиҳад. Таъминотнокӣ бо кормандони миёнаи тиббӣ ба 10000 аҳоли аз ҳама зиёд дар шаҳри Душанбе 99,5 нафар ва Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон 88,2 нафар ва аз ҳама кам дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 38,7 нафар ва вилояти Хатлон 54,8 нафар мебошад. Дарачанокии табибон дар ҷумҳурӣ 58,4 фоизро ташкил медиҳад. Дарачанокии касбӣ дар вилояти Хатлон (65,1%) ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (64,8%) нисбат ба Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон (58,4%), шаҳри Душанбе (58,4%) ва вилояти Суғд (58,4%) мебошад. Дарачанокии кормандони миёнаи тиббӣ дар ҷумҳурӣ 45,0 фоизро ташкил медиҳад. Дарачанокии баландтарини касбӣ дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон (67,9%) ва аз ҳама камтар дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (34,7%) мушоҳида мешавад.

12. Ҳамин тавр, дар низоми банақшагирӣ ва омода кардани кадрҳо мушкилоти нобаробарии ҷуғрофӣ аз рӯи ихтисос ва шуғл, инчунин нобаробарии ташкилӣ (дар доираи як шаҳр ё як ноҳия теъдоди зиёди кормандони тиббӣ ва норасоии онҳо дар муассисаҳои шаҳру ноҳияҳои дигар) ба мушоҳида мерасад.

13. Мутахассисони дорои таҳсилоти олии тиббӣ ва фарматсевтӣ дар ҷумҳурӣ дар муассисаҳои давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон, Донишқадаи таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шуъбаҳои он, факултетҳои тиббию фарматсевтии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва мутахассисони дорои таҳсилоти миёнаи касбии тиббӣ ва фарматсевтӣ бошанд, дар 25 коллеҷҳои тиббии ҷумҳурӣ (15 давлатӣ ва 10 ғайридавлатӣ) тайёр карда мешаванд.

14. Теъдоди донишҷӯён дар муассисаҳои давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино 10509, Донишгоҳи давлатии тиббии Хатлон 1467 ва Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 2649 нафарро ташкил медиҳад. Дар коллеҷҳои тиббии ҷумҳурӣ 49160 донишҷӯ, аз ҷумла дар коллеҷҳои давлатӣ 34530, аз ин шумора дар гурӯҳҳои мақсадноки коллеҷҳои тиббӣ 1797 ва коллеҷҳои ғайридавлатӣ 14630 нафар таҳсил менамояд. Дар соли таҳсили 2019-2020 шумораи хатмкардагони муассисаҳои давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино 1500 нафар, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 668 нафар ва коллеҷҳои тиббии ҷумҳурӣ 11056 нафар, аз ҷумла коллеҷҳои давлатӣ 9346, коллеҷҳои ғайридавлатӣ 1710 ва дар гурӯҳҳои мақсаднок 1183 нафарро ташкил медиҳад.

15. Бозомӯзӣ, ихтисосгирии аввалия ва такмили ихтисоси кормандони тиббӣ дар муассисаҳои давлатии таълимии Донишқадаи таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шуъбаҳои он, Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, муассисаҳои давлатии "Маркази ҷумҳуриявии таълимию клиникии тибби оилавӣ", "Маркази

ҷумҳуриявии илмии хун", "Маркази ҷумҳуриявии таълимию клиникии кори ҳамширагӣ", "Пажӯҳишгоҳи тиббии профилактикии Тоҷикистон", "Пажӯҳишгоҳи экспертизаи тиббию иҷтимоӣ ва тавонбахшии маъюбон", "Пажӯҳишгоҳи акушерӣ, гинекологӣ ва перинатологии Тоҷикистон", "Маркази шаҳрии ёрии таъҷилии тиббӣ"-и шаҳри Душанбе, Маҷмааи тандурустии Истиқлол, "Маҷмааи таълимию таҷрибавии кори иҷтимоӣ ва инноватсияҳо", Корхонаҳои воҳиди давлатии "Маркази миллии ташхису табобат ва таълимӣ", "Маркази ҷумҳуриявии тибби халқӣ", Коллеҷи тиббии ҷумҳуриявӣ гузаронида мешаванд. Ҳамагӣ дар соли 2019 9811 мутахассиси соҳа курсҳои бозомӯзӣ, ихтисосгирии аввалия ва давраҳои тақмили ихтисосро гузаштаанд, ки дар муқоиса ба соли 2009 5,3 маротиба зиёд мебошад.

16. Тайёр намудани кадрҳои илмии соҳаи тандурустӣ дар 17 муассисаи илмию таълимӣ ба роҳ монда шудааст. Аини ҳол 170 доктори илми тиб, 721 номзади илми тиб, 8 аъзои вобаста ва 5 аъзои пайвастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон фаъолият доранд. Дар аспирантура аз рӯи ихтисосҳои гуногун 171 мутахассис ва докторантура 57 мутахассис таҳсил мекунанд. Докторантони PhD 39 нафар мебошанд. Имрӯз дар ҷумҳурӣ тайёр кардани докторони илми тиб аз рӯи ихтисосҳои ҷарроҳ, ҷарроҳии кӯдакона, бемориҳои сироятӣ, дарунӣ ва кӯдакона, гастроэнтерология, стоматология, анестезиологияреаниматология, саратоншиносӣ, гигиена, тандурустии ҷамъиятӣ ва эпидемиология, инчунин докторони PhD аз рӯи ихтисос (тибқи низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) ва номзадҳои илми тиб аз рӯи ихтисосҳои пӯст ва узвҳои таносул, эндокринология, бемориҳои асаб, сироятӣ, дарунӣ, кӯдакона, саратоншиносӣ, ҷарроҳии кӯдакона, анестезиологияреаниматология, стоматология, эпидемиология, гигиена, тандурустии ҷамъиятӣ, физиология, анатомияи одам, фармакология, фармакологияи клиникӣ ва технологияи саноати доруворӣ ба роҳ монда шудааст. Норасоии кадрҳои дорои дараҷа ва унвони илмӣ аз рӯи ихтисосҳои генетикаи тиббӣ, сил, дил, бемориҳои рӯҳӣ, геронтология ва гериатрия, анатомия ва физиологияи паталогӣ, андрология, осебшиносӣ, наркология, нефрология, офталмология, трансплантология ва узвҳои сунъӣ, ҷарроҳии дилу рағҳо, ташхиси озмоиши клиникӣ, захршиносӣ, пулманология, патоморфология, комбустиология, тибби судӣ, вирусология ва иммунология ба назар мерасад.

3. МАҚСАД, САМТ ВА ВАЗИФАҶОИ БАРНОМА

17. Мақсадҳои асосии Барнома:

- беҳтар намудани вазъи таъмини муассисаҳои соҳаи тандурустӣ бо табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ ва бартараф намудани норасоии чуғрофии мутахассисони тиббӣ;

- ба талаботи стандартҳои байналмилалӣ мутобиқ намудани раванди сифати тарбияи кадрҳои тиббӣ;

- банақшагирии оmodасозӣ ва идоракунии захираҳои кадрӣ;
  - додани имтиёз ба довталабони шаҳру ноҳияҳои бо мутахассисони тиббӣ камтаъмин ҳангоми супоридани имтиҳонҳои дохилшавӣ;
  - зиёд намудани теъдоди шахсони дорои дараҷаи илмӣ дар муассисаҳои таълимию илмӣ соҳаи тандурустӣ ва ба роҳ мондани тарбияи кадрҳои тиббӣ аз рӯи ихтисосҳое, ки дар муассисаҳои таълимию илмӣ ватанӣ омода карда намешаванд;
  - беҳтар намудани заминаи моддию техникӣ ва иқтисодии кадрӣ муассисаҳои таълимию илмӣ соҳаи тандурустии кишвар;
  - ба эҳтиёҷоти кадрӣ соҳаи тандурустӣ мутобиқ гардонидани воҳидҳои корӣ дар муассисаҳои тиббии мамлакат;
  - такмили низоми таҳсилоти баъдидипломии мутахассисони соҳаи тандурустӣ дар муассисаҳои таълимию илмӣ бо назардошти сатҳи беморшавӣ ва самтҳои афзалиятноки соҳа;
  - ба роҳ мондани сиёсати кадрӣ бо роҳи ҷорӣ намудани низоми муттасили касбӣ;
  - ҳавасмандгардонии молиявию касбӣ, беҳтар кардани шароити меҳнат ва тақвияти дастгирии манфиатҳои мутахассисон баҳри ба кор ҷалб кардан ва нигоҳ доштани кадрҳои тиббӣ;
  - ноил гардидани таносуби дахлдори теъдоди табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ;
  - такмили стандарҳои давлатии таҳсилоти тиббӣ ва фарматсевтӣ, барномаҳои таълимии нав мутобиқи талаботи Федератсияи умумичаҳонии таҳсилоти тиббӣ;
  - баланд бардоштани рақобатпазирии хатмкунандагони муассисаҳои таълимии тиббӣ дар бозори меҳнати ҷаҳонӣ;
  - оmodасозии кадрҳо аз рӯи ихтисосҳои нави соҳаи тандурустӣ, таҳияи барномаҳои таълимии нав барои ҷунин ихтисосҳо;
  - рушди ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи таҳсилоти тиббӣ, мубодилаи омӯзгорон ва донишҷӯён, эътирофи дипломҳо.
18. Амалисозии Барнома самтҳои зеринро дар бар мегирад:
- ҳавасмандгардонии мутахассисони тиббӣ баҳри беҳтар намудани иқтисодии кадрӣ муассисаҳои соҳаи тандурустӣ, махсусан дар шаҳру ноҳияҳои бо кадрҳои тиббӣ камтаъмин;
  - оmodасозии ҳарсолаи мутахассисони баландихтисос ва кадрҳои илмӣ тиббӣ тибқи эҳтиёҷот дар муассисаҳои таълимию илмӣ дохил ва хориҷи кишвар;
  - зиёд намудани нақшаи қабули довталабон ба муассисаҳои таълимии таҳсилоти олӣ ва миёнаи касбии тиббии ҷумҳурӣ тибқи талаботи ҷомеа ва бо дар назар доштани афзоиши табиӣ аҳоли;
  - дар зинаҳои баъдидипломӣ (интернатура, ординатура (резидентура), магистратура) тибқи талабот тайёр намудани кадрҳои тиббӣ, махсусан аз рӯи ихтисосҳое, ки мутахассисон намерасанд;

- дар заминаи муассисаҳои таълимии тиббӣ таъсис додани кафедра ва ё курсҳо оид ба ихтисосҳои тиббие, ки айнаи замон тайёр намудани онҳо дар хориҷи кишвар амалӣ гардида истодааст;

- дар оянда ба роҳ мондани раванди омӯзиши кадрҳои тиббӣ аз рӯи ихтисосҳое, ки имконияти тайёр кардани онҳо алҳол дар ҷумҳурӣ мавҷуд нест;

- фароҳам овардани шароити мусоид ҷиҳати мустаҳкам гардонидани заминаи моддию техникий муассисаҳои таълимии тиббии ҷумҳурӣ барои зиёд намудани имкониятҳои қабул ва тайёр кардани кадрҳои тиббӣ;

- такмили муҳтавои таҳсилоти олиии заминавии тиббӣ дар ҷумҳурӣ, ки омодагии табибони бисёрсамтaro пешбинӣ менамояд;

- аз ҷониби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба таври ғайринавбатӣ ҷудо намудани қитъаҳои замин барои сохтмони манзил, ҳавасмандгардонии молиявӣю касбӣ, беҳтар гардонидани шароити меҳнат ва тақвияти дастгирии манфиатҳои мутахассисони ҷавони соҳаи тиббӣ, махсусан дар деҳот.

19. Вазифаҳои асосии Барнома аз инҳо иборат аст:

- ворид намудани тағйиру иловаҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи тандурустӣ ва маориф бо мақсади такмили низоми баъдидипломӣ ва беҳтар намудани сифати хизматрасониҳои тиббӣ;

- таҳия ва амалисозии низоми банақшагирӣ ва тайёр кардани кадрҳои тиббии ба талабот ҷавобгӯ, ки барои коҳиши нобаробарии ҷуғрофӣ, нобаробарӣ аз рӯи ихтисосҳо ва шуғл имкон медиҳад;

- андешидани тадбирҳои мушаххас ҷиҳати такмили механизми тақсимои хатмкунандагон ва ба ҷойи кор ҳозиршавии мутахассисони ҷавон;

- ҷалб намудани иттиҳодияҳои корфармоён барои ҳалли мушкилот дар тайёр кардани кадрҳои ҷавобгӯ ба талаботи имрӯза дар тамоми зинаҳои таҳсилот;

- таҳияи механизми ҳавасмандгардонии ба кор ҷалб намудани ҷавонон ба муассисаҳои тандурустии шаҳру ноҳияҳои бо мутахассисони тиббӣ камтаъмин;

- бо тартиби муқарраргардида тайёр кардани кадрҳои илмӣ дар хориҷи кишвар бо дар назар доштани ихтисосҳое, ки имконияти тайёр кардани онҳо дар дохили кишвар вучуд надорад;

- рушд ва такмили минбаъдаи низоми тайёр кардани кадрҳои тиббӣ дар кишварҳои хориҷӣ бо мақсади тарбияи онҳо дар заминаи муассисаҳои илмию таълимии кишвар;

- дар заминаи муассисаҳои таълимию илмии Ҷумҳурии Тоҷикистон марҳила ба марҳила ба омӯзонидани кадрҳои тиббӣ гузаштан аз рӯи ихтисосҳое, ки тайёр кардани онҳо айнаи ҳол аз сабаби набудани имконият дар хориҷи кишвар амалӣ карда мешавад;

- баланд бардоштани сатҳи касбии омӯзгорон ва роҳбарони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии тиббию фарматсевтӣ бо роҳи такмили ихтисос ва бозомӯзии касбии онҳо;

- таҳкими заминаи моддию техникӣ ва кадрӣю омӯзгорӣю муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии тиббию фарматсевтӣ;

- фароҳам овардани шароити мусоид ва истифодаи самараноки имкониятҳои ҷавонони болаёқат дар рушди илми тиб ва соҳаи тандурустӣ.

4. АМАЛИСОЗИИ БАРНОМА

20. Амалисозии Барномаи мазкур андешидани маҷмӯи чорабиниҳои хусусияти ҳуқуқӣ, молиявӣ, идоракунӣ ва такмили низоми тарбияи мутахассисони тиббӣ ва фарматсевтиро тақозо менамояд.

21. Нақшаи амалисозии Барнома бо дарназардошти вазъ ва имконоти ҷумҳурӣ таҳия карда шудааст.

22. Амалӣ намудани Барнома ҷалби вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои таълимию илмӣ кишвар, корхонаҳои давлатию ғайридавлатӣ ва иттиҳодияҳои корфармоёнро барои ҳалли масъалаҳои бо ҷойи кор таъмин кардани хатмкардагони муассисаҳои таълимию тиббӣ бо дарназардошти талаботи шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ талаб менамояд.

23. Низоми мониторинг ва арзёбӣ қисми муҳими Барнома ба шумор рафта, бо нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва сифатӣ зерин арзёбӣ карда мешавад:

- нишондиҳандаи таъминотнокӣи шаҳру ноҳияҳо, вилоятҳо ва ҷумҳурӣ бо табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ нисбат ба 10000 аҳоли;

- беҳтар намудани дараҷанокӣи табибон ва кормандони миёнаи тиббӣ дар муассисаҳои соҳаи тандурустӣ;

- фоизи ба ҷои кор рафта расидани хатмкардагони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии тиббӣ;

- теъдоди шахсони ба бозомӯзӣ ва такмили ихтисос фарогирифташуда;

- теъдоди шахсони дар хориҷи кишвар тайёркардашуда, аз рӯи ихтисосҳои тиббӣ, ки дар муассисаҳои таълимию илмӣ ватанӣ омода карда намешаванд;

- ба роҳ мондани тарбияи кадрҳо аз рӯи ихтисосҳое, ки то қабули барнома дар муассисаҳои таълимию илмӣ хориҷӣ тайёр карда мешуданд;

- теъдоди мутахассисони рисолаҳои илмӣ ҳимоякарда;

- номгӯи ихтисосҳои илмӣ дар муассисаҳои таълимию илмӣ.

5. МАНБАЪҲОИ МАБЛАҒГУЗОРӢ

24. Маблағгузорӣю Барномаи мазкур аз ҳисоби маблағҳои ҳамасола дар буҷети давлатӣ пешбинишаванда бо мақсади тайёр намудани кадрҳои тиббӣ дар муассисаҳои таълимӣ ва илмӣ, новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣи онҳо, ташкилотҳое, ки аз ҳисоби

маблағҳои худ кадрҳоро тайёр мекунад, ташкилотҳои ғайридавлатӣ ва дигар сарчашмаҳои маблағгузори, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, инчунин аз Фонди махсуси Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати тайёр намудани мутахассисон дар давлатҳои хориҷӣ амалӣ карда мешавад.